

VRAAG 6

Kunt u instemmen met de bevoegdheid die de classispredikant straks krijgt om bij problemen in een gemeente voorlopige maatregelen te nemen?

OVERZICHT

van consideraties van de classicale vergaderingen betreffende het voorstel tot wijzigen van de kerkorde in het kader van Kerk 2025, tranche 1

1. RESPONS

Bij schrijven van 14 december 2016 is aan de classicale vergaderingen, (wijk)kerkenraden en de evangelisch-lutherse synode toegezonden het voorstel tot wijzigen van de kerkorde in het kader van Kerk 2025, tranche 1.

Aan de classicale vergaderingen is gevraagd de consideraties voor 1 mei 2017 in te zenden.

Aan de kerkenraden is gevraagd via de classicale vergaderingen te reageren, die deze reacties in hun consideraties kunnen verwerken. Aan de classicale vergadering is gevraagd niet te volstaan met de doorzending van de reacties van de kerkenraden, maar daaraan in de consideraties zelf aandacht te geven.

Op 31 mei 2017 waren de reacties ontvangen van 63 classicale vergaderingen, te weten Achterhoek Oost, Achterhoek-West, Alblasterdam, Alkmaar, Almelo, Alphen aan den Rijn, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Barendrecht, Bommel, Breukelen, Brielle, Delft, Deventer, Dokkum, Doorn, Dordrecht, Drachten, Edam-Zaandam, Ede, Emmen, Enschede, Flevoland, Franeker, Goes, Gouda, 's Gravenhage I en II, Groningen, Haarlem, Hardenberg, Harderwijk, Hatterm, Heerenvveen, 's Hertogenbosch, Heusden-Almkerk, Hilversum, Hoofddorp,, Hoogeveen, Hoorn-Enkhuizen, Kampen, Leiden, Limburg, Meppel, Nijkerk, Nijmegen, Noord-Oost Groningen, Ommen, Oost Groningen, Peel en Kempenland, Tiel, Utrecht, Waalse classis, Walcheren, West-Brabant, Westerkwartier, Winsum, Woerden, Zeeuws Vlaanderen, Zeist, Zierikzee; en de ELS

2. PROCEDURE

3. DE CONSIDERATIES INHOUDELIJK

a. Positief (9)

Classicale Vergaderingen van Achterhoek-West, Alkmaar, Assen, Dokkum, Dordrecht, Drachten, Hoogeveen, Waalse classis, en de ELS

b. Positief, met opmerkingen, kanttekeningen en/of vragen (32)

Classicale Vergadering Achterhoek Oost - Een meerderheid van de vergadering kan hier wel mee instemmen, een minderheid niet. Maar allen, zowel de meerderheid die er wel mee instemt als de minderheid die dit niet doet, delen dezelfde vragen en zorgen. Om solistisch en eigenmachtig optreden te voorkomen willen we dat een voorlopige maatregel door de classispredikant gedragen wordt door het moderamen van de classis. Ook vinden we het belangrijk dat de mogelijkheid van beroep tegen de maatregel bestaat met de garantie dat daar op korte termijn op wordt gereageerd.

Classicale Vergadering Alphen aan den Rijn - Voorgesteld antwoord: Ja, mits:

helder is dat het te allen tijde om een voorlopige maatregel gaat;

het besluit door de procedure wordt getoetst en vervolgens bekrachtigd, dan wel herzien;

de finale besluiten liggen bij het Breed Moderamen. Zij dient deze binnen korte termijn te realiseren in overeenstemming met de bevoegde juridische colleges.

Classicale Vergadering Amsterdam - Terugkoppeling naar classis en/of visitatiecommissie is aan te

bevelen / noodzakelijk. In deze hoedanigheid is het noodzakelijk dat hij/zij voldoende empathisch- en inlevingsvermogen heeft en beschikt over uitstekende communicatieve eigenschappen.

Classicale Vergadering Apeldoorn - Ondanks het grote aantal dat met de vraag instemt, is er ook verzet. De classispredikant moet altijd verantwoording afleggen. De taak hoort bij de visitatoren, die daarvoor zijn opgeleid. Er moet een vorm van onafhankelijke toetsing toegevoegd worden om te voorkomen dat de taak ontaardt in managementdenken en onterecht ingrijpen.

Classicale Vergadering Arnhem - Omdat uiteindelijk een ambtelijke vergadering, (het moderamen van) de classicale vergadering, de voorlopige maatregel moet accorderen stemt Classis Arnhem in met de bevoegdheid die de classispredikant straks krijgt om bij problemen in een gemeente voorlopige maatregelen te nemen.

Classicale Vergadering Barendrecht - De classispredikant moet niet optreden als rechter. De scheiding van de machten moet ook in classicaal verband tot uitdrukking komen.

Classicale Vergadering Bommel -

- Hoewel de noodzaak wordt onderkend, blijven er nog (te) veel vragen over de reikwijdte van de voorlopige maatregelen.
- Wordt de invloed van de classispredikant niet te groot?
- Welke taak/rol krijgt het moderamen en classicale vergadering?
- Wat is de taakverdeling tussen de voorzitter van de visitatiecommissie en de classispredikant?-
- Wie is verantwoordelijk?

Classicale Vergadering Delft - ja, mits deze vertegenwoordiging een gelijkwaardige afspiegeling is van het totaal aantal gemeente

Classicale Vergadering Edam-Zaandam - In meerderheid positief, mits rekening wordt gehouden met de onderstaande opmerkingen. Deze synode-afgevaardigden zijn onzichtbaar voor ringen, kerkenraden en gemeenten. Meer bezoeken van de synode-afgevaardigden naar de ringen kan mogelijk een verbinding geven. De vraag hierbij is of deze extra belasting van de afgevaardigden realistisch is.

Classicale Vergadering Emmen - De classicale vergadering kan instemmen met dit voorstel. Wel hebben enkele gemeenten opmerkingen over de te zware taakbelasting..

Classicale Vergadering Enschede - De classicale vergadering kan instemmen met dit voorstel. Wel hebben enkele gemeenten opmerkingen over de te zware taakbelasting..

Classicale Vergadering Franeker - Let hierbij op het niet te groot laten worden van de bemoeienis van bovenaf. Het is van belang dat de classispredikant, alvorens hij maatregelen treft, overleg heeft gepleegd met de diverse colleges (Visitatie, RCBB etc.). Het is aan te bevelen e.e.a. vast te leggen in de kerkorde dit ter bescherming van de classispredikant. Ook bij dit punt komt aan de orde in hoeverre de capaciteiten en talenten aanwezig zijn. Veel lijkt af te hangen van de juiste persoon als classispredikant en dat maakt het kwetsbaar.

Classicale Vergadering 's Gravenhage I en II - Ja. In de classicale vergadering had één afgevaardigde overwegende bezwaren tegen het verlenen van deze bevoegdheid aan de classispredikant. De overige afgevaardigden stemmen er mee in dat op deze manier snel ingegrepen kan worden bij noodsituaties. De verplichte terugkoppeling naar de classis geeft vertrouwen dat de classispredikant op een verantwoorde wijze met zijn/haar bevoegdheid zal omgaan.

Classicale Vergadering Groningen - de cv kan instemmen met dit voorstel, maar wel met de nodige aarzeling. Over de bevoegdheid van de classispredikant om een voorlopige maatregel te nemen, bestaat veel onduidelijkheid. Een nadere concrete toelichting op deze bevoegdheid kan wellicht de bestaande aarzeling wegnemen.

Classicale Vergadering Haarlem - Bij de beantwoording van deze vraag lopen de reacties nogal uiteen.

Samenvattend: *Positief* wordt genoemd, dat het een verbetering zou kunnen betekenen ten opzichte van de huidige situatie, waarbij met name in conflictsituaties, er vaak onnodige en schadelijke vertraging optreedt, en er wel eens gemist wordt dat er kan worden 'doorgepakt'.

Vragen zijn er o.a. over het ontbreken van nadere beschrijving van om welke gevallen en welke bevoegdheden het nu precies gaat: concreet: zou dit betekenen dat de classispredikant (uiteraard met toetsing achteraf) een functionaris of bestuursorgaan per direct en in rechte op non-actief kan stellen? Dat is een forse verantwoordelijkheid met mogelijk majeure personeelsrechtelijke en financiële consequenties. Is een predikant voldoende toegerust om dit soort beslissingen - vaak onder tijdsdruk – te nemen?

Citaat van een kerkenraad:

'Kan de voorlopige maatregel niet via een "gewone" bevoegdheid binnen het moderamen geregeld worden? Is het niet zo dat een moderamen in dit soort situaties ook op korte termijn kan overleggen

(evt met gebruikmaking van moderne technieken als e-conferencing?). En: "voorlopige maatregel" wekt de sfeer van crisis; is het dan niet beter dat een voorlopige maatregel altijd ter toetsing wordt voorgelegd aan een ander orgaan dan dat waarbinnen de classispredikant functioneert (bijv Bezwaren en geschillen?).

Classicale Vergadering Hardenberg - Ja. De meerderheid (13) kan instemmen met de bevoegdheid die de classispredikant straks krijgt om bij problemen in een gemeente voorlopige maatregelen te nemen. Maar ligt er niet te veel macht bij de classispredikant? Zou het niet te overwegen zijn het voorzitterschap en het classispredikant-zijn los te koppelen? De gemeenten moeten niet het gevoel krijgen dat er iemand van een 'hoger orgaan' over hen heerst.

Classicale Vergadering Harderwijk - Ja. mits, het BM van de classis betrokken wordt ook bij voorlopige maatregelen.

Classicale Vergadering Hattem - Ja, mits het BM van de classis ook betrokken wordt bij voorlopige maatregelen.

Classicale Vergadering Heerenveen - Ja, mits

- de classispredikant niet het 'back to basics' doorbreekt door als alleenheerser op te treden;
- de verantwoordelijkheden veel meer (en zo snel mogelijk) gedeeld worden met (een aantal leden van) het moderamen (zie ook vraag 3).

Classicale Vergadering Hilversum - Ja, mits. De geldigheidsduur van zo'n maatregel mag slechts een paar dagen zijn. Bij een voorlopige maatregel moet er sprake zijn van een zorgvuldige procedure, van hoor en wederhoor. Zo spoedig mogelijk moet het moderamen van de classicale vergadering op de hoogte gesteld worden en de maatregelen ook sanctioneren of juist niet. Bij niet omkeerbare beslissingen moet er eerst een terugkoppeling plaatsvinden met het moderamen of het college voor de visitatie. Aan wie legt de classis-predikant verantwoording af? De afstemming en samenwerking van de classis-predikant en het college voor de visitatie dient helder te zijn.

Classicale Vergadering Hoofddorp - In de voorgestelde tekst staat dat de classispredikant het moderamen hierover informeert. De CV Hoofddorp zou liever een formulering zien als: 'in overleg met het moderamen'

Classicale Vergadering Hoorn-Enkhuizen - In de door ons voorgestelde vorm zeer zeker, waarna er een probleemeigenaar wordt aangewezen, die in overleg met de andere betrokken partijen zorg draagt voor een oplossingsstrategie, waarvan de uitvoering hopelijk op korte termijn tot resultaat leidt.

Classicale Vergadering Meppel - Ja. De vergadering benadrukt het belang van een goede communicatie tussen classispredikant en moderamen van de nieuwe classis. Ook hierbij moet voorkomen worden dat de classispredikant solistisch gaat optreden.

Classicale Vergadering Nijmegen - De classicale vergadering Nijmegen **stemt in** met dit voorstel, mits de classispredikant in voorkomende gevallen beslist, gehoord hebbend, of in nauw samenspel met het breed moderamen van de classis, inclusief de door onze classicale vergadering voorgestelde voorzitter en voorzitter van de visitatie. Er moet voldoende geborgd worden dat solo-optreden van de classis-predikant gecorrigeerd en voorkomen wordt. Uitgangspunt zal een collegiaal samenwerken tussen classis-predikant en breed moderamen van de classicale vergadering moeten zijn. Het nemen van voorlopige maatregelen door de classispredikant moet echt een ultimatum remedium zijn. Een minderheid (1/4 van de vergadering) stemt niet in met deze bevoegdheid, een lid onthoudt zich van stemming.

Classicale Vergadering Noord-Oost Groningen - Over het algemeen kunnen we hiermee instemmen, met opnieuw enige kanttekeningen:

Het moet helder zijn wat de aard, de duur en de reikwijdte van eventuele maatregelen zal zijn, en hoe de procedures verder organisatorisch geregeld zijn.

Wij willen de bevoegdheid tot het nemen van voorlopige maatregelen beperken tot ad-hoc problemen, met zo spoedig mogelijke terugkoppeling naar visitatoren en/of classis, waarbij het moderamen de definitieve beslissingen neemt. Het verdient de voorkeur dat er rond problemen contact is met adviseurs/visitatoren, waarbij voorlopige maatregelen in onderling overleg kunnen worden genomen, nadat alle andere mogelijkheden zijn onderzocht.

Classicale Vergadering Peel en Kempenland - De meeste gemeenten stemmen in met deze bevoegdheid. Het BM echter vraagt zich af of deze bevoegdheid wel echt een oplossing biedt voor het probleem van 'traagheid' en 'wachten op elkaar' in crisissituaties. Het opleggen van een 'voorlopige maatregel' verdient een overleg (evt. met voorzitter Lutherse synode) waardoor de classispredikant zich ook gesteund weet.

Classicale Vergadering Tiel - ja: 9, ja maar: 1, nee: 4, nee maar: 2.

Ook andere moderamenleden bij de besluitvorming betrekken, eventueel md. andere deskundigen. Moderamen neemt de finale beslissing. • Bevoegdheden goed vastleggen evenals het profiel van betrokkene. • Afwijzing van de functie want dit moet geen eenmanspositie zijn. Maak er een

commissie van. • TIJDELIJK ... en creëer dan een rustig vervolgtraject. Dan kunnen veel grote problemen worden voorkomen. • Tijdelijke maatregel is max. twee maanden geldig. Opmerkingen vanuit de CV d.d. 3 april 2017: • Stuur niet de classispredikant, maar een commissie in geval van problemen. • Nadruk op tijdelijke! voorlopige maatregel met binnen een redelijke termijn (denk aan de PKV scriba van vroeger) een definitieve maatregel.

Classicale Vergadering Utrecht - Ja tenzij.

Classicale Vergadering Westerkwartier - Ja, mits het om probleemsituaties gaat en snel ingrijpen vereist is. Voorwaarde is dat de classis predikant altijd direct in overleg treedt met het Breed Moderamen en met de betreffende kerkenraad.

Sommige afgevaardigden zeggen: neen, leg deze bevoegdheid niet bij één persoon, maar bij een commissie van deskundigen.

Classicale Vergadering Woerden - De vergadering besluit in te stemmen met de voorgenomen besluiten. Echter ook hier zijn kanttekeningen en vragen geplaatst.

Als eerste noemen we hier de verantwoordelijkheid van de classispredikant. Moet deze niet vanuit een klein college opereren? Wie bepaalt de prioriteiten voor deze functionaris. Hoe gaat de terugkoppeling en wie leidt die terugkoppeling. Moet uitvoering en toezicht niet gescheiden worden? Ligt niet alles teveel in één hand waardoor presbyteriaans-synodale structuur nogmaals onder vuur komt te liggen? Hoe wordt de inspraak en terugkoppeling naar een eventuele probleemgemeente geregeld?

Classicale Vergadering Zeeuws Vlaanderen - Voorstel is positief te considereren. De Elim gemeente kan daarmee niet instemmen, ook de PG Oosthoek Hulst kan daarmee niet instemmen. De afgevaardigden van de overige gemeenten willen wel instemmen. De PG Zuidwesthoek plaatst dezelfde kanttekening als bij vraag 3 over risico solo optreden. De aandacht wordt erop gevestigd dat het niet gaat om blijvende, maar om voorlopige maatregelen, bijvoorbeeld als het proces al een hele tijd vast zit.

De voorzitter vat samen: er wordt positief geconsidereerd, met dezelfde kanttekening als bij vraag 3 over risico solo- optreden. De vergadering stemt hiermee in.

Classicale Vergadering Zeist - schoorvoetend ja.

- maatregelen moeten door minstens twee personen worden gedragen
- waaruit kunnen de 'voorlopige maatregelen' bestaan
- het moet altijd gaan om een voorlopige maatregel die achteraf wordt getoetst door het moderamen CV, met mogelijkheid van beroep
- het takenpakket is erg groot; wel is het goed dat er iemand is die een knoop kan doorhakken/kan ingrijpen
- heeft de cl.pred. in alle gevallen voldoende voeling, vertrouwen en gezag bij dit soort ingrepen
- weet de cl.pred. voldoende van de achtergrond van een gemeente en in hoeverre is hij op de hoogte van het ontstaan van de problemen
- hoe is de (beschikbare) tijdverdeling in relatie tot de andere taken
- een predikant is niet geschoold voor dergelijke taken: kan dit ook een geschoold iemand zijn

c. Positief noch negatief (6)

Classicale Vergadering Alblisserdam - Voor: 28, tegen: 28 Tegenstanders zien een te grote macht bij 1 persoon komen; dit zouden er zeker meer moeten zijn.

Brielle - Zowel ja- als nee-stemmers spreken hun zorgen uit over de concentratie van bevoegdheden bij één persoon. Nee-stemmers zien graag nog verandering in die zin dat de hier bedoelde bevoegdheden gezamenlijk gedragen moeten worden met enkele leden van het moderamen. Ook wordt de suggestie gedaan om deze bevoegdheden te delen met de voorzitter van het classicaal college voor de visitatie.

Classicale Vergadering Heusden-Almkerk - Over dit onderwerp considereert de classicale vergadering noch positief noch negatief. Wel worden de volgende kanttekeningen onder de aandacht gebracht.

Zo leeft de angst dat er te veel macht bij één persoon terecht komt. Doordat niet (in een lijst bij ordinantie 4-16a-5) wordt weergegeven wat dan de voorlopige maatregelen zijn die de classispredikant kan treffen, blijft een en ander vaag. En dat roept weerstand op. Zo wordt ook het vermoeden versterkt dat de classispredikant een episcopale rol krijgt toebedeeld, die haaks staat op ons kerkmodel.

Tot slot wordt de moeite verwoord met betrekking tot de functie van voorzitter van het moderamen van de classis. Datzelfde moderamen moet straks het functioneren van de classispredikant gaan beoordelen als het gaat om de 'tijdelijke maatregelen'. Dan is de positie van voorzitter niet handig. Het

lijkt erop dat hij¹ geen boventallig lid van het moderamen is en dus stemrecht heeft over zijn eigen voorlopige maatregelen.² Er wordt geopperd om hem, net zoals de scriba van de synode, die het gezicht van de kerk is, te benoemen tot scriba van de classis. En net zoals de scriba boventallig lid is van het moderamen van de synode, is de classispredikant dat ook – ook als hij als voorzitter wordt aangesteld.

Om een externe toetsing van het voorlopige besluit te kunnen waarborgen, is het van belang dat bezwaren inzake de toepassing van ord. 3-19 en 4-12a-1 (en andere maatregelen die het leven en werken van de gemeente raken) bij het RCBG gebracht kunnen worden. Ordinantie 12-3-5 moet daarbij van toepassing blijven.

Classicale Vergadering Limburg - Vijf gemeenten kunnen akkoord gaan maar spreken wel hun twijfel uit of dit zal gaan werken: sommigen willen dat dit beperkt zal blijven tot noodgevallen, of men wil vastgelegd zien dat naast de classispredikant ook de voorzitter van visitatie een mede bepalende rol zal spelen omdat soms sprake kan zijn van incompatibilité d'humeur tussen de classispredikant en een gemeente.

Vier gemeenten zijn tegen dit voorstel; het wordt als niet-haalbaar en niet verantwoord gezien dat één persoon zoveel verantwoordelijkheid krijgt, temeer daar er sprake is van een voorlopige maatregel, waarvoor pas achteraf verantwoording hoeft te worden afgelegd. Een dergelijke verantwoordelijkheid dient bij meerdere personen te liggen.

Classicale Vergadering Walcheren - Antwoord: De meningen omtrent dit voorstel lopen in onze classis nogal uiteen. Naast zowel instemming (een ruime meerderheid van de reacties) als afwijzing (een minderheid van de reacties) zijn er vooral veel vragen. Zoals:

- Geeft een dergelijke bevoegdheid niet te veel macht aan de voorzitter van de classis?
- Aan welke criteria moet een voorlopige maatregel als noodmaatregel (!) voldoen?
- Moet van de classisvoorzitter niet gevraagd worden een dergelijke maatregel af te stemmen met het gehele moderamen of tenminste met de voorzitter van het classicale college voor visitatie?
- Is er niet het gevaar dat de leidinggevende, bestuurlijke rol van de classispredikant door deze bevoegdheid in conflict komt met zijn/haar pastorale, bemoedigende rol?
- Welke mogelijkheden zijn er voor betrokken partijen (gemeenten, voorgangers) om zich te verzetten tegen een genomen voorlopige maatregel?
- Wordt voldoende terughoudendheid betracht, gelet op onnodige schade die kan ontstaan wanneer een dergelijke maatregel achteraf onterecht blijkt?

Classicale Vergadering Winsum - Er is een meerderheids- en minderheidsstandpunt. Deze tweedeling komt voort uit de vraag of een besluit van de classis predikant wel omkeerbaar is als deze besluit om b.v. een kerkenraad tijdelijk buiten werking stelt maar achteraf door het moderamen wordt teruggefloten. De schade is dan mogelijk al onherstelbaar. De gemeenten die de vraag met ja beantwoorden vinden het goed dat er één persoon is die de middelen heeft om in dergelijke gevallen een besluit te nemen. De personen die nee zeggen spreken hun zorg uit over de macht en die kan uit de hand lopen.

d. Negatief (16)

Classicale Vergadering Almelo - Nee, want hier treedt de classispredikant echt in zijn scheidsrechterrol. Volgens de classis moet er een vorm van overleg zijn. De classispredikant kan en mag niet alleen een beslissing nemen. Het moet geen dominante figuur worden. Het is te bisschoppelijk. De classicale predikant zou het eerste aanspreekpunt kunnen zijn bij problemen.

Classicale Vergadering Breukelen - Bij deze vraag blijkt dat er te veel op het bordje van de regiovoorzitter wordt gelegd. De regiovoorzitter kan slechts voorlopig iemand op non-actief zetten. Het moet later bevestigd worden door het breed moderamen. Dat op non-actief zetten gebeurt alleen als de kerkenraad en de predikant er niet uitkomen. Er moet nog veel verder worden nagedacht over deze functie. Er kunnen zich situaties voor die ingrijpen noodzakelijk maken. Maar het blijven vooreerst voorlopige maatregelen. Het lijkt erop dat het een sprong in het water wordt en dan wordt bezien of we zwemmen kunnen. De vragen 3 en 6 horen bij elkaar en moeten, om daar iets zinnigs over te kunnen zeggen, eerst nader uitgewerkt worden. Misschien moet het wel die kant op, maar er zijn nog heel veel vragen. Er wordt griezelig veel aan één persoon opgehangen. Bij een onbekwaam

¹ Voor de leesbaarheid zijn de vrouwelijke voornaamwoorden weggelaten

² Bij de 'overige opmerkingen' wordt hierop teruggekomen.

persoon kan het heel slecht uitwerken. Er wordt het onmogelijke en te veel van hem of haar gevraagd. Met de verschillende stromingen moet hij/zij ook kunnen omgaan.

Classicale Vergadering Deventer - De Classis Deventer is van mening dat de classispredikant niet de voorzitter moet zijn van de classis. Er dient een aparte voorzitter te worden benoemd. Ook moet de classispredikant niet de enige zijn die de visitaties doet, maar een team. Wij doen een dringend appel op de Synode om dat te realiseren.

Classicale Vergadering Doorn - Dit antwoord hangt nauw samen met onze reactie op vraag 3. Het treffen van voorlopige maatregelen altijd in nauw overleg met de voorzitter van het college van visitatoren en uiteindelijke besluitvorming door het moderamen van de classis. Voorlopige maatregelen zijn soms moeilijk ongedaan te maken. En in onze tijd met alle communicatiemiddelen is het niet nodig om een voorlopige maatregel te nemen zonder overleg met anderen. Maak expliciet dat het moderamen zijn voorlopige maatregelen moet bekrachtigen of ongedaan maken. De formulering in Ord4-16-6 nieuw is te vaag.

Classicale Vergadering Ede - Vraag 3, 5 en 6. Sleutelrol, bevoegdheden en visitatie van de classispredikant De voorstanders zien een rol weggelegd voor een voorzitter met visie die een (adviserende) rol kan spelen bij conflicten, die effectief en bindend kan werken, voor continuïteit zorgt, geen manager maar iemand die op geestelijke wijze leiding geeft. De voorstanders hebben wel opmerkingen bij de zwaarte en noodzaak tot prioriteitstelling in het takenpakket. De tegenstanders hebben, principieel of praktisch, bezwaren bij de macht die bij één persoon komt te liggen en zien dit als wezenlijke verandering ten opzichte van de huidige situatie waarin colleges van meerdere personen verantwoordelijk zijn. Daarnaast zijn er bezwaren met betrekking tot de haalbaarheid van wezenlijk contact met de gemeenten bij 1 bezoek in 4 jaar, de zwaarte van de functie, de vraag in hoeverre het mogelijk en wenselijk is dat één persoon gezicht is van onze kerk in haar diversiteit, het beëindigen van de veel goedkopere visitatie door vrijwilligers, en andere (zie bijlage).

Uit de bespreking in de vergadering kunnen we de volgende lijnen trekken. - Er is geen overwegend bezwaar tegen het aanstellen van een vrijgesteld classispredikant, afgezien van de kosten, maar de vraag is welke taken en bevoegdheden deze persoon krijgt. Er is een beeld ontstaan dat deze figuur kan ingrijpen in gemeenten ten koste van de bevoegdheden van de kerkenraad. Dit moet worden rechtgezet. - Er is geen behoefte aan een manager maar aan iemand die op geestelijke wijze leiding geeft, bemoedigt en inspireert. De management achtige omschrijvingen in het functieprofiel vielen in onze classis ook niet in goede aarde. Dit hebben we reeds via het CRO aan uw Kleine Synode ter kennis gebracht. - Het lijkt ons niet noodzakelijk noch gewenst dat de classispredikant tevens voorzitter is. Door een grote kennisvoorsprong en de voorzittersrol krijgt deze persoon een te groot overwicht in de classicale vergadering en haar moderamen. Een moderamen met een andere, gekozen voorzitter kan beter het gewenste tegenwicht bieden. In verschillende verbanden blijkt dit een goede constructie. - De bevoegdheid tot het nemen van voorlopige maatregelen moet zover mogelijk worden ingeperkt. Ook voorlopige maatregelen kunnen mensen en gemeenten aanzienlijke schade toebrengen, zelfs wanneer deze worden teruggedraaid. En een periode van twee maanden om dit eventueel te corrigeren lijkt ons veel te lang. Het is niet gewenst dat ingrijpende maatregelen op het subjectieve oordeel van één persoon worden gebaseerd, tenzij het absoluut niet anders kan. Er zijn genoeg mogelijkheden om sneller tot overleg te komen met het moderamen of zijn voorzitter (een ander dan de classispredikant) om deze maatregelen vooraf (of desnoods binnen enkele dagen achteraf) af te stemmen. - De bevoegdheid tot het nemen van maatregelen staat tevens op gespannen voet met de pastorale rol van de classispredikant. De classispredikant bezoekt de gemeenten, predikanten en kerkelijk werkers met het oog op bemoediging in het geestelijk leven. Dit vereist onderling vertrouwen en openheid. Tegelijkertijd echter is de classispredikant in het huidige voorstel bevoegd tot interventie en het nemen van voorlopige maatregelen in bijzondere omstandigheden. Er zit een spanning tussen deze pastorale en toezichthoudende taken wat een negatieve invloed kan hebben op de openheid en vruchtbaarheid tijdens de bezoeken omdat de gemeenten en predikanten voor de toezicht houdende functionaris op hun hoede zijn. De "dreiging" dat deze persoon ook maatregelen kan nemen kan afbreuk doen aan de benodigde open en kwetsbare opstelling van predikanten en kerkenraden. - Bij de visitatie door één persoon hebben we belangrijke vragen. Hoewel we ons realiseren dat de huidige visitatie niet overal

goed functioneert is het bezoek door twee personen die elkaar aanvullen en corrigeren zinvol en wordt goed gebruik gemaakt van vrijwillige ambtsdragers. Tevens helpt dit bij de rapportage. Te denken valt aan een klein team van ambtsdragers, al dat niet leden van de classis, die met de classispredikant bezoeken afleggen. Onze vraag hierbij is wel of één bezoek per 4 jaar haalbaar is en wat dit oplevert aangezien het veel te weinig is om een relatie op te bouwen of continuïteit in contact te realiseren vanwege de wisselingen in de kerkenraad, bij predikanten en de classispredikant. Het takenpakket en de prioriteitstelling hierin dient nog goed doordacht te worden. - De classispredikant als beeldbepalend figuur roept vragen op. Dit betreft in de eerste plaats de nadruk die gelegd wordt op één persoon die de eenheid belichaamt en het gezicht van de classis is. We vragen ons af of dit een realistische en gewenste weergave van onze kerkelijke werkelijkheid is. Onze kerkelijke gemeenschap binnen de classes is zeer divers, dit hebben we met elkaar binnen randvoorwaarden geaccepteerd als de verscheidenheid die er is binnen de gemeenschap van Jezus Christus. Eenheid is niet door één gezichtsbepalend persoon weer te geven en het is de vraag of we hier zoals wordt gesteld "behoefte aan hebben". Het lijkt ons belangrijker dat de classispredikant oog heeft voor de diversiteit binnen onze kerkelijke gemeenschap, in staat is hiermee om te gaan en desondanks gemeenten en predikanten kan bevragen en bemoedigen. - Samengevat: een pastorale classispredikant met een adviserende rol, geen voorzitter van de classis, beperkte bevoegdheid tot ingrijpen, deze bevoegdheid ligt bij het moderamen, visitatie doordenken en niet door één persoon laten uitvoeren.

Classicale Vergadering Flevoland - Neen. Het takenpakket en de bevoegdheden zijn te complex en onverenigbaar. Er spelen te veel belangen in één functie. 'Voorlopige' maatregelen beter te vertolken met tijdelijke en begrensde tijdsaanduiding.

Classicale Vergadering Goes - Nee, een duidelijke meerderheid van onze afgevaardigden vindt dit niet juist (11 voor, 23 tegen, 2 blanco). Besluiten dienen niet te worden genomen door een enkeling, maar door een vergadering.

Classicale Vergadering Gouda - Een grote meerderheid beantwoordt deze vraag met NEE, de overige afgevaardigden hebben vraagtekens bij deze bevoegdheid.

Classicale Vergadering 's Hertogenbosch - Nee. Zijn er nu zoveel problemen? Of zit het in de maatregelen die de kerkorde biedt om in te grijpen? Het is wat ons betreft vooral zinvol om naar dat laatste te kijken. Daarnaast vereist dit soort werk specifieke vaardigheden en onafhankelijkheid. Ons voorstel is te investeren in kennis en expertise op dit vlak en daartoe een (virtueel) expertisecentrum van enkele onafhankelijke specialisten te vormen. In voorkomende gevallen kan hulp worden ingeroepen of overgedragen aan deze pool van onafhankelijke experts. Benut bij het samenstellen van zo'n Pool vooral de expertise van de leden. Onder hen bevinden zich ongetwijfeld vele professionals met ruime ervaring op dit vlak en kan tevens worden geborgd dat er naast onafhankelijkheid ook voldoende aandacht voor regionale verschillen is.

Classicale Vergadering Kampen - Neen, tenzij wordt voldaan aan de onderstaande aanbevelingen:

- Grootste probleem is het gevoelen dat er te veel macht bij één persoon komt te liggen, die verstrekkende besluiten kan nemen. Er heerst daarbij ook onduidelijkheid over de aard van deze voorlopige maatregelen;
- Gepleit wordt om deze bevoegdheid bij meerdere personen neer te leggen, bijvoorbeeld bij een kleine commissie van wijze mannen en vrouwen, of bij een aantal classisleden.

Classicale Vergadering Leiden - Bij dit voorstel zijn ernstige bezwaren naar voren gebracht.

- Voorlopige maatregelen zijn niet voorlopig: zij gaan langer mee dan mening mens lief is. - Bij voorlopige maatregelen altijd 'vier ogen principe', bijv. met voorzitter visitatie. - Door de moderne techniek is geen noodzaak meer voor individuele beslissingen van een classis-predikant, zeker niet zulke ingrijpende als waarop wordt gedoeld. - Hoe kan één persoon zowel voorlopige maatregelen nemen én een pastorale rol vervullen? - Wat als het niet klikt tussen classis-predikant en de 'probleemdominee'? - Doet geen recht aan presbyteriaal-synodaal organisatie-model van de Protestantse Kerk Als blijken van instemming werden genoemd:

- Bevordert slagvaardigheid, problemen kunnen eerder opgelost worden. - Belangrijkste rol classis-predikant: ontmoeting stimuleren, gesprekken, overleg, mediation.

Classicale Vergadering Nijkerk - De classicale vergadering kan daar niet zonder meer mee instemmen. 23 afgevaardigden stemden tegen, 19 voor.

Belangrijkste bezwaren:

- Er is een spanningveld tussen de vertrouwensrol van de classispredikant en de mogelijkheid om tijdelijke maatregelen te kunnen nemen.
- Er zou altijd voorafgaand overleg moeten zijn, eventueel via mail of per telefoon, voordat een voorlopige maatregel genomen wordt.

Voorstel vanuit de vergadering: Een voorlopige maatregel kan alleen worden genomen bij acute problemen na overleg met het moderamen van de classis.

Uitslag van de stemming over dit voorstel: 37 vóór en 5 tegen.

Classicale Vergadering Ommen - Nee, een kleine meerderheid kan hier niet mee instemmen, zie de opmerkingen bij vraag 3 en 5. De bevoegdheden van de classis predikant moeten dus duidelijk afgebakend zijn.

De zin "De classis predikant informeert het moderamen van de classicale vergadering onverwijld over het nemen van een voorlopige maatregel" (ord. 4-16a-5) is onduidelijk. Moet de classispredikant het moderamen vooraf of achteraf informeren? Voorstel is de tekst aan te passen: "...over de door hem/haar genomen voorlopige maatregel".

Tekstvoorstel: "onverwijld" is een onnodig moeilijk woord, beter: "zo spoedig mogelijk".

Classicale Vergadering Oost Groningen - Het bezwaar is inmenging van buitenaf door een relatief onbekend persoon voor de gemeente/kerkenraad van iemand die niet goed op de hoogte is van de plaatselijke situatie. Peiling: de meerderheid van de afgevaardigden beantwoordt deze vraag met nee.

Classicale Vergadering West-Brabant - De Classicale Vergadering West-Brabant gaat niet akkoord met dit voorstel. De Classicale Vergadering West-Brabant hecht aan een collegiaal bestuur en maatregelen kunnen alleen in overleg met het Moderamen worden genomen. De mogelijkheid tot beroep/bezwaar moet voor alle gemeenten openstaan.

Classicale Vergadering Zierikzee - Uitslag stemming in classicale vergadering:

- Ja 15x • Nee 19x